

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. október 10. szerda. A R A 4 L E J III. ÉVFOLYAM, 238. SZÁM.

Sztálin elvtárs hangot ad a népek akaratának

A népek nagy vezetője, Sztálin elvtárs, nyilatkozott az atomkérdésben. Sztálin elvtárs újra beszélt az atomfegyverről, arról a kérdéssel, amely nagymértékben foglalkoztatja a népeket.

A stockholmi felhívásra gyűjtött több mint 500 millió aláírást kétséget kizáróan bizonyította, hogy a becsületes emberek mindenütt békét akarnak és az atomfegyver eltávolítását kívánják. A becsületes emberek százmillióinak az a vágya, hogy az atomenergiát ne háborúra, öldöklésre, hanem békés építésre használják fel.

Az amerikai-angol imperialisták a népek kívánságával szembeeségülve tovább folytatták háborús atomőrületüket, fenyegetéseiket, zsarolásukat. A gyermekek és anyák léte, a tudományos épületek, muzeumok, könyvtárak nem jelentenek számukra semmit. Ők voltak azok, akik Hiroshima japán városra atombombát dobáltak akkor, amikor annak már semmi katonai jelentősége nem volt, mert a Szovjet Hadsereg már térdre kényszerítette a japán militarizmust.

Az amerikai-angol imperialisták hatalmukba akarják keríteni az egész világot. E céljuk megvalósításához az atomfegyvert akarják felhasználni.

Nagy megnyugvással töltötte el a világ becsületes embereit a TASS 1949 szeptember 25-iki közleménye, amelyben első ízben jelentette be, hogy a Szovjetunió is birtokában van az atomfegyver titkának. Örömmel töltötte el a dolgozókat az, hogy az amerikai imperialisták többé nem egyeduralkodó az atomrobbantás titkának, s az atomfegyver nem monopóliumuk. A dolgok nem is történhetek másképpen, a szovjet technika és a szovjet tudomány nem ismer akadályokat.

A szovjet állam felelősséggel tartozik a szovjet nép boldog jövőjéért és felelősséggel érez a világéért. Ezért szükség van, hogy az atomfegyver birtokába jusson, hogy teljesen felkészüljön az imperialista szörnyetegek elleni védekezésre. „Az agresszorok — mondotta Sztálin elvtárs a Pravda munkatársának tett nyilatkozatában — azt akarják, hogy a Szovjetunió fegyvertelen legyen, az az agresszorok támadást indítanak ellene. A Szovjetunió azonban nem ért ezzel egyet és úgy véli, hogy az agresszorokat teljesen felkészülve kell fogadni.”

Ime, ezért kísérleteztek a Szovjetunióban atombombával, s ezért szerkesztették a szovjet technikusok atomfegyvert. A „Pravda” munkatársának adott válaszában Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy: „valóban, nemrégiben kipróbálták nálunk az atombomba egyik fajtáját. Különböző kaliberű atombombák kipróbálását ezután is folytatjuk, országunknak az angol-amerikai agresszív támadásával szemben való védelmi tervének megfelelően.”

Ezt a hírt nagy örömmel fo-

gadták a békeszerető emberek, mert arról szól, hogy a Szovjetunió erői, a békétábor alapjainak erői, megszilárdultak.

Az amerikai imperialisták az atombomba kipróbálásának hírére új háborús őrület keltésére használták fel, s arra, hogy újabb szovjetellenes rágalmat és hazugságokat kürtöljenek. Sztálin elvtárs nyilatkozata azonban szétzúzta az imperialisták rágalmaikat, mert rámutatott arra, hogy amennyiben „az Egyesült Államok nem szándékozik megtámadni a Szovjetuniót, akkor az Egyesült Államok tényezőinek riadalmát alapatlannak és hamisnak kell tekinteni, mert a Szovjetunió nem gondol arra, hogy valaha is megtámadja az Egyesült Államokat, vagy bármely más országot.”

Sztálin elvtárs nyilatkozata újból leleplezte az imperialistákat. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió az atomfegyver betiltása mellett van „Lehetetlen — mondotta Sztálin elvtárs — hogy az Egyesült Államok tényezői ne tudják, hogy a Szovjetunió nem csak az atomfegyver alkalmazása ellen, hanem annak betiltása mellett és gyártásának megszüntetése mellett is állást foglal. Mint ismeretes, a Szovjetunió többiben követelte az atomfegyver betiltását, de minden esetben elutasításra talált az Atlanti-tömbhöz tartozó hatalmak részéről.”

A Szovjetunió az atomfegyver betiltása mellett szállt sikorra. Az amerikai imperialisták azonban akik úgy vélik, hogy egyeduralommal rendelkeznek az atombomba-gyártás terén, az atomfegyver gyártásának folytatása és törvényesítése mellett foglaltak állást. Sztálin elvtárs rámutat arra, hogy a Szovjetunió most is az atomfegyver betiltása mellett és a nemzetközi ellenőrzés életbe léptetése mellett van. Sztálin elvtárs rámutat arra, hogy a béke megőrzése az atommonopolium megszüntetését követeli, azután pedig az atomfegyver feltétlen betiltását.

„Ugy gondolom — mondotta nyilatkozatában Sztálin elvtárs — hogy az atombomba hível csupán abban az esetben lehetnek hajlandók az atomfegyver betiltására, ha látni fogják, hogy ők többé már nem monopolistái annak.”

A béke hívei az egész világon lelkesedéssel támogatják azt a programot, amelyet az atomkérdésben tett nyilatkozatában Sztálin elvtárs megfogalmazott. Ezek a célkitűzések egyeznek a békeszerető emberek vágyaival. A békeszerető emberek azt kívánják, hogy tiltsák be az atomfegyvert és az atomenergiát békés célokra használják fel. A világ békeszerető emberei nagy megnyugvással fogadták azt a hírt, hogy a Szovjetunió atombombával rendelkezik. Sztálin elvtárs nyilatkozata hatalmas visszhangra talált az egész világon. A békeszerető emberekben a nyilatkozat megerősítette azt a hitet, hogy a béke ügyét legyőzhetetlen erő, a Szovjetunió védi.

NOVEMBER 7. TISZTELETRE

A harmadik negyedévben 4.333 kilogramm szinesfémeket takarítottak meg a kolozsvári vasuti főműhelyek dolgozói

A kolozsvári vasuti főműhelyek munkásai és technikusai komoly küzdelmet folytatnak a szinesfém megtakarításáért. A fővárosi „Electro-aparataj” és „Dinamo” üzemek országos versenyfelhívása óta a vasuti munkások egyetlen napra sem felejtkeztek meg arról, hogy takarékosan bánjanak a szinesfémekkel. Ennek tulajdonítható, hogy a kolozsvári vasuti főműhelyek dolgozói a harmadik negyedévben 4.333 kilogramm szinesfémeket takarítottak meg azáltal, hogy a szinesfémeket öntöttvasal helyettesítették. A legkülönbözőbb mozdony- és kocsi-alkatrészeket, felszereléseket készítettek öntöttvasból. Azonkívül összegyűjtötték a főműhelyek udvarán, műhelyeiben kallódó fémhulladékokat és újra feldolgozták.

A kolozsvári vasuti főműhelyek dolgozói a takarékosáért folytatott harc mellett a terv időelőtti sikeres teljesítéséről sem felejtkeztek meg. A vállalat dolgozói ígéretet tettek arra, hogy November 7-ig 94,4 százalékban végzik el az ezévre szóló terv-előirányzatot és ebből eddig célkitűzésen felül teljesítettek. A főműhelyek dolgozói már most 85 százalékban tartanak.

A terv határidő előtti teljesítése érdekében igyekeznek fejlettebb munkamódszerekkel dolgozni. S ebben nagy segítségükre vannak a szovjet munkamódszerek. A versenyszakasz megkezdése óta 41 munkás kötött Nina Nazarova-féle gépgondozási szerződést és ezzel a szerződést kötők száma a főműhelyeknél 175-re emel-

kedett. Most újabb csoport készül szocialista gondozásba venni gépét.

A vasuti munkások szakmai ismeretének bővítése érdekében újabb 80 szakmunkás kötött szerződést kevésbé képzett munkatársával. Ezeknek a szakképzetlen munkásoknak nagyrésze ezenkívül szakmai tanfolyamot is végez.

Az elmúlt két hétben a vasuti főműhelyek dolgozói közül újabb csoport lépett be a versenyzők sorába. Kátai Károly szerelő és Todor Traian mérnök November 7. méltó köszöntésére önkéntes munkával a főműhelyek összes gáztermonait újfajta égőkkel látják el és így ezután villanyáram helyett gázzal melegítik majd azokat.

2990 tonna jóminőségű acél terven felül az aranyosgyéresi „Sodronyipar“-ban

ARANYOSGYÉRES. — (Tudóstónktól.) A világ dolgozóinak nagy ünnepnapjára, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34-ik évfordulójára, az aranyosgyéresi „Sodronyipar” munkásai, technikusai és mérnökei is példamutató munkateljesítménnyel készülnek.

Az acéltermelő osztály például váltalta, hogy december 1-ig 2990 tonna jóminőségű acélt termel és ezzel teljes egészében befejezi az évi tervet. A Siemens-Martin kemencénél dolgozók 10 százalékkal csökkentik a selejtes öntvény mennyiségét és 5 százalékkal csökkentik az acél előállítási árát. Az elektromos kernenél dolgozók 5 százalékkal kevesebb selejtet készítenek és ennek következtében, valamint az ujonnan bevezetett szigorú takarékosággal 20 százalékos önköltségsökkentést érnek el.

A henger-acél osztály munkakollektívája ígerte, hogy évi tervelőirányzatát 11 hónap alatt befejezi. Terven felül 2 ezer tonna hengeracélt készítenek, 1,5 százalékkal csökkentik a selejtet és az előállítási költséget 0,5 százalékkal. Az osztályon dolgozók a selejtes darabokat újból feldolgozzák és ezzel 500 ezer lej megtakarítást érnek el november 7-ig. Az itt dolgozó szakmunkások közül 20-an vállalták, hogy tanult munkásokká nevelik ifjú munkatársukat. A

tanulatlan munkások szakképzése lényeges javulást jelent majd az osztály termelésében.

A szegkésítő osztály munkásai multhavi tervüket már szeptember 7-re befejezték és ennek eredményeként további 330 tonna szeg-áru tervelőirányzatot teljesítették. Har munkás Kuznyecov munkamódszerét, 16 pedig Nina Nazarova módszert kezdte alkalmazni. A vas- és acélhulladék-készítő osztályon 45 munkás kötött szerződést gépe szocialista gondozására. Ugyanezen az osztályon a munkakollektíva tagjai arra tettek ígéretet, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34-ik évfordulójának tiszteletére 300.000 lejes nyers- és üzemanyagmegtakarítást érnek el.

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának eseményei

Kolozsvár minden üzeme, szervezete és intézménye ki akarja venni részét a Román-Szovjet Barátság Hónapjának megünnepléséből. A városban napirenden vannak a különféle ünnepi rendezvények, amelyek látogatása hozzásegít ahhoz, hogy a Szovjetunió tapasztalatainak alaposabb megismerése által egyre eredményesebben építhessük a szocializmust.

Október 8-án „A Szovjetunió segítségével a szocializmus építésében” című előadás hangzott el a Diákház kistermében. Délután a helybeli színházak és operák művészi műsora adtak a „Herbák János”-művek dolgozóinak.

Ma délután 6 órakor a Diákház kistermében a RNK Tudományos

Akadémiájának kolozsvári fiókja rendezte szimpoziumot a Román-Szovjet Barátság Hónapja alkalmából. Előadásokat tartanak Petrovici E. akadémikus, Pora E., Lazányi A., Popovics T. és Csehi Gy. egyetemi tanárok a szovjet tudomány kérdéseiről.

Az ARLUS Puskin-utca 1 szám alatti kulturális helyiségében minden nap délután 6 órakor előadások hangzanak el a szovjet tudomány, irodalom és művészet kérdéseiről, recenziókat tartanak kiváló szovjet könyvekről s hanglemez-betétes előadások hangzanak el a szovjet zene területéről. Ma, október 10-én este 6 órakor az „Acél és salak” című szovjet regény megvitására kerül sor. Csütörtökön zenei kérdésekről tartanak előadást hanglemezekkel.

JÓ MUNKÁT VEGEZNEK A TRAKTOROK

ERMINDSZENT. — (Levelezőnk-től.) Falunk dolgozó földművesei fáradhatatlanul dolgoznak. Már teljesen betakarították a kukoricát és a burgonyát, s megkezdtek a vetést is. Elsőnek szeptember 28-án az állami gazdaság vetett. A szocialista szektor példáját követve az ermindszenti szegény- és középparasztok október elsején fogták hozzá a vetési munkához. Az idén csaknem kétszer annyi szegény- és középparaszt szántja traktorral földjét, mint az elmúlt évben. 12 traktor kora reggeltől késő estig dolgozik, hogy minél előbb vetés alá készítsék a földet. Utána elvégzik az őszi szántást is.

Ujvári Gáspár

A BANFFYHUNYADI MNSZ FELVILAGOSÍTÓ MUNKAVAL IS HARCOL A GAZDAG TERMÉSERT

BANFFYHUNYAD. — (Tudóstónktól.) A Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinek vezetősége, az utcafelelősök és más önkéntes aktivisták széleskörű felvilágosító munkát végeztek a falusi dolgozó földművesek között. A rajon 11 helyi szervezetnél taggyűlésen ismertették az őszi vetés idejében és jó körülmények között történő befejezésének jelentőségét. E felvilágosító munka nyomán a MNSZ-tagok késedelem nélkül hozzáfogtak a vetéshez. Ketesden Mihály György, Körösön Balázs Ferenc, Nyárszón Adorján P. I. már el is végezték a vetést.

Mai lapszámunkból:

- * Sztálin hangot ad a népek akaratának. (1. oldal.)
- * A Vatikán romániai kémügynökségének szétzúzása. (2. oldal.)
- * A gerendi kollektivisták a hiányosságok felszámolásával tovább gyarapíthatják gazdaságukat. (3. oldal.)
- * Az alsózsuki Kísérleti Allattenyésztési Intézet dolgozói sikerrel alkalmazzák a szovjet módszereket. (3. old.)
- * Zenei életünk kérdései. (4. oldal.)

EREDMÉNYESEN DOLGOZIK A KOLOZSVÁRI „VICTORIA” KÖTÖTTÁRUGYAR BÉKEBIZOTTSÁGA

KOLOZSVAR. — A „Victoria” kötöttárugyár békebizottságát a közelmúltban szervezték át. Azóta az üzemben két békebizottsági gyűlést tartottak. Legutóbb az október 13-14-én tartandó gyermekvédelmi értekezlet jelentőségét ismertették. Az üzem kulturgárdája ezutal is, mint minden alkalommal műsorszámokkal gazdagítja a gyűlés napirendi pontjait. Az agitátor üléseken a békebizottság egyik tagja rövid beszámolóval tart a békeharc újabb sikereiről.

A kulturterem egyik sarkában ott látható a békefaluja tábla, amelyen kéthetenként cserélik a cikkeket. Jelenleg nagy betűvel írott felszólítás olvasható rajta, mely elsősorban az anyához szól: a gyermekvédelmi értekezlet méltó fogadására fokozzák a munkát, termeljenek több és jobb minőségű árut. A békebizottság az egyes békeakciókban is résztvev. Műsoros estélyt rendezett, amelynek tiszta jövedelmét, mintegy huszonezer lejt a koreai gyermekek megmentésére fordították. A békejelvények eladásából is kivette részét.

A „Victoria” kötöttárugyár dolgozó évi tervelőirányzatukat a békeharc jegyében teljesítik. A békeharc sikere érdekében Szabó György, Harosan Rozália, Csanak Lukrécia, Hanok Margit élmunkások 1952 első negyedére termelnek. Mindnyájan tudatában vannak, hogy munkájukkal hazánkban a szocializmus építését, a béke megszilárdítását biztosítják. A békebizottság munkaterve magában foglalja: a dolgozókkal minden alkalommal ismertetik a Szovjetunió vezette békétábor harcát és az angol-amerikai imperialisták bűnös terveit.

Sztálin elvtárs nyilatkozata hatalmas visszhangot keltett a nemzetközi sajtóban

HELSINKI

TASS jelentés számol be arról, hogy a fontosabb finn újságok első oldalán közlik Sztálin elvtárs nyilatkozatának teljes szövegét amelyet a Pravda munkatársának adott az atomfegyverrel kapcsolatban. A „Tyokansan Sanomat“ című újság hangsúlyozza, hogy Sztálin elvtárs nyilatkozata különös fontossága esemény a békeszeretők számára. Az újság kiemeli, hogy az atombomb nem támadófegyver a Szovjetunió kezében. Sztálin elvtárs bebizonyította, hogy az angol-amerikai imperialisták, akik az atomfegyver használatának „ellenőrzéséről“ beszélnek, nem akarnak igazi ellenőrzést, hanem az atombomba törvényesítését kívánják.

TIRANA

A TASS iroda jelenti, hogy az albán újságok nagy címeikkel, első oldalán közlik Sztálin elvtárs nyilatkozatának teljes szövegét. Az összes lapok leszögezik, hogy Sztálin elvtárs nyilatkozata a békeszerető emberek millióinak újabb erőt adott a békeharc viteléhez, a báborus osztrák ellen.

Az albán lapok vezércikkben méltatják a nyilatkozatot.

TEL-AVIV

A Telepress jelenti, hogy a „Kol-Haam“ című újság, az izraeli Kommunista Párt lapja közli Sztálin elvtárs nyilatkozatának teljes szövegét. Az újság emlékeztet arra, hogy a Szovjetunió erőfeszítéseket tett az atombomba törvényen kívül helyezésére. Leszögezi, hogy Sztálin elvtárs nyilatkozata a békeszerető emberek akaratát fejezi ki.

A Sztálin-nyilatkozat teljes szövegét leközi a „Hamismar“ című újság is.

OSLO

A TASS iroda jelenti, hogy az oslói lapok első oldalán közlik Sztálin elvtárs nyilatkozatát, amelyet a Pravda munkatársának adott. A lapok hangsúlyozzák, hogy a Szovjetunió az atombomba betiltása mellett van s nem szándékozik megtámadni sem az Egyesült Államokat, sem más országokat.

ULAN-BATOR

A TASS iroda jelenti, hogy a Mongol Népköztársaság összes újságjai első oldalán közlik

Sztálin elvtárs nyilatkozatát, amelyet az atombombával kapcsolatosan tett a Pravda munkatársának. Az ulan-batori rádió egymás után több alkalommal felolvasta a szöveget.

A Mongol Népköztársaság dolgozói élénk érdeklődést tanúsítanak a nyilatkozat iránt.

NEW-YORK

A TASS iroda jelenti, hogy az Associated Press és az United Press hírügynökségek foglalkoznak Sztálin elvtárs nyilatkozatával. Az United Press hírügynökség közleményének szövege így kezdődik: „A szovjet miniszterelnök, J. Sztálin kijelentette: „Valóban, nemrégiben kipróbálták nálunk az atombomba egyik fajtáját.“ A hírügynökség egy másik közleménye a nyilatkozat egyéb szövegrészét emeli ki.

FENJAN

TASS közlemény számol be arról, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság lapjai első helyen foglalkoznak Sztálin elvtárs nyilatkozatával. A koreai újságok megjegyzik, hogy Sztálin elvtárs nyilatkozata történelmi okmány.

A kormánycsapatok meggyilkolták a Fülöp-szigeti munkásmozgalom egyik vezetőjét

NEW-YORK. — (Agerpres.) A „New-York Times“ jelentése szerint a Fülöp-szigeti kormánycsapatok meggyilkolták Guillermo Capadociát, a Fülöp-szigeti munkásmozgalom régi harcosát, a nemzeti felszabadító erők egyik vezetőjét.

A lap értesítése szerint Guillermo Capadociát a Panay-sziget bégvei között sebesítették meg az üldöző kormánycsapatok és meghalt, mielőtt a sziget Iloilo nevű városába szállították volna.

A koreai hadihelyzet

FENJAN. — (Agerpres.) A TASS jelenti, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága közölte október 8-án, hogy a néphadsereg egységei a kínai önkéntesekkel szoros együttműködésben továbbra is visszaverték az angol-amerikai betolakodók és liszimanista zsoldosok elkeseredett támadásait. A néphadsereg egységei és a kínai önkéntesek súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

Az arcvonal nyugati szakaszán, Csantan körzetében a néphadsereg egységei az ellenség számos támadását visszaverték. Az ellenség támadásait 70 tank, tüzérség és repülőgépek támogatták. A néphadsereg egységei 10 tankot megsemmisítettek és 3 repülőgépet lelőttek.

Az arcvonal középső szakaszán, Csiholvontól délre, valamint az arcvonal keleti szakaszán, Yangutól északra a néphadsereg egységei visszaverték az ellenséges támadásokat.

A partizánegységek, amelyek az ellenség hátmögött harcolnak, széleskörű tevékenységet fejtenek ki. Október 4-én megtámadták az egyik liszimanista rendőralakulatot, melynek 5 gépjárművet megromgálták és több mint 50 foglyot ejtettek.

Az amerikai légi erők október 8-án barbár bombatámadást intéztek Sonnim, Sariwon, Anjak, Wonsan és más körzetek békés lakói ellen. A néphadsereg légvédelmi ütegei és légvédelmi lövészei négy ellenséges repülőgépet lelőttek.

területén sztrájkba léptek. Béremelést követelnek. Homa városban általános sztrájk volt.

LONDON. — (Agerpres.) A luteini gépkocsigyár csökkentette termelését. A termelési csökkenést acélhiány miatt kellett eszközölni. A gyárból 350 munkást azonnali hatállyal elbocsátottak.

VARSÓ. — (Agerpres.) A varsói törvényszék Mikolajczyk büntársainak kemperét tárgyalja. Az ügyész súlyos büntetés kiszabását kérte a hazaáruló vádlottakra.

Röviden

KOPENHAGA. — (Agerpres.) A TASS-iroda közli, hogy a Dán Kommunista Ifjúsági Liga november 17-én és 18-án tartja 20-ik ülését az ország fővárosában. Az értekezleten a békeharc feladatait beszélik meg.

DAMASZKUSZ. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy a libáni közalkalmazottak az ország egész

Amerikai közéleti vezetőszemélyek megbélyegzik az imperialisták koreai agresszióját

NEW-YORK. — (Agerpres.) Tíz amerikai közéleti személy levelet intézett az ENSz helyettes főtitkárához. A levélben megkérdézték, hogy tette-e valamely lépéseket az ENSz a koreai fegyverszüneti tárgyalások sikerének biztosítására. A levél írói felteszik a kérdést, hogy az ENSz közgyűlése, a biztonsági tanács, vagy az ENSz valamely más felelős szer-

ve szándékozik-e valamit tenni a koreai béke helyreállításáért? A kajsungji fegyverszüneti tárgyalások megszakítása miatt a levélírók nyugtalanságukat fejezik ki és felteszik a kérdést: vajjon az ENSz e ennek titkársága egyet értenek-e Van Fleet tábornok nyilatkozatával, amely szerint az ENSz-csapatok az észak-koreai egységek tömeges megsemmisítésére törekednek? Nincs-e

ez a nyilatkozat ellentétben az ENSz által vállalt kötelezettségekkel és a szervezet erkölcsi célkitűzéseivel?

A levelet Philip Morrison tanár, Paul Robeson, Hallois Moorhead, a békevédelmi bizottság titkára, Williard Uphaus békeharcos, Douglas Glasgow, az amerikai ifjúsági békevédelmi bizottság elnöke és mások írták alá.

A Vatikán romániai kémügynökségének szétzúzása *)

TEOHARI GEORGESCU
a Román Munkáspárt
Központi Bizottságának titkára

lista kémhálózat egyik osztályává építették ki. A Vatikán ügynökei mindenről adatokat szereztek be: az állami tervek végrehajtásáról az üzemekben, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek szervezéséről, a közlekedés, a hadsereg, stb. helyzetéről. A nunciaturáról látták el a kémeiket; itt találtak menedéket azok a hatóságok büntetéseik miatt köröztek.

Miután a tavalyi perben lelepleződött a nunciatura aknamunkája, a nunciatura vezetői kénytelenek voltak elhagyni országunkat. Ekkor a Vatikán Romániában maradt ügynökei a bukaresti olasz misszió munkatársainak szolgálatát vették igénybe és az ő közvetítésükkel juttatták el jelentéseiket a Vatikánhoz.

Az 1951 szeptemberében tárgyalt per során megállapították, hogy a katolikus főpapság minden módon elősegítette a terroristáknak, szabotőröknek és kártevő csoportoknak a tárgyalás folyamán teljesen lelepleződött, ugynevezett „keresztényszocialista párt“ érve alatti szervezkedését. Ez a szervezet együttműködött az apostoli nunciaturával és arra törekedett, hogy célját „fegyver, kés és fejsze“ segítségével érje el. A dolgozó tömegek támogatásának teljes hiányában: e banda vezetői csupán a fasiszták és kalandorok számtalan kis csoportját tudták maguk köré gyűjteni és minden reményüket az amerikai és angol missziók segítségébe vetették. Ezekhez a missziókhöz juttatták el „alkormánytervezőket“, amely tervek vették, hogy semmi sem nyilvánítja a földreformot, a nagyvállalatok államosítását, s hogy Románia ismét az imperialisták gyarmatává süllyeszti. Nem esoda, ha az összeskötő programja falkeltette az amerikai és angol kém-szolgálat érdeklődését. Del Mestri, a pápai nunciatura titkára, a kém-szervezetek meghízásából azzal a követeléssel fordult az összeskötőkhöz, hogy jelöljék ki azokat a helyeket, ahová amerikai repülőgépekről fegyvereket és hadianyagot dobhatnak le.

mán az egész világ színe előtt lehullott a lepel arról az undorító egyezségről amely a Vatikán és Hitler között fennállott: kiderült, milyen aljas munkát végzett a Vatikán, amikor támogatta a reakciós kormányzatokat országunkban; napfényre került továbbá, milyen tevékeny szerepe volt abban, hogy Romániát a hitlerista Németország annakidején leigázta. Agustin Pacha püspök, az egyik fővádlott, már 1934 februárjában — a berlini pápai nunciatura beleegyezésével — kihallgatásra utazott Hitlerhez, hogy Délkelet-Európa főpapsága nevében áldását adja Hitler minden gaztettére. Hazatérése után Pacha megalakította Romániában az ötödik hadoszlopot, megparancsolta a katolikus papoknak, hogy támogatassák a náciakat, akik a Bánát németajku lakossága körében végezték aknamunkájukat. A vádlottak és a tanúk vallomásaiból kiderült, hogy a katolikus főpapság vallásos tevékenysége csak spanyolfalként szolgált a legarcátlanabb kémkedéshez. Így például Agustin Pacha katolikus püspök 1923-tól kezdve — vagyis temesvári püspökké való kinevezése óta — fejtett ki kémtevékenységet: Iosif Walther lelkész 1934 óta; a többi vádlott szintén 7—15 évi „aktív“ kémtevékenységet mutathat fel. A vádlottak — visszaélve azzal a helyzettel, amelyet papi mivoltuk biztosított számukra — a Bánatban a nép árulóiból kiterjedt kémhálózatot hoztak létre.

Amikor a hős szovjet hadsereg már felszabadította Romániát és loverte a hitlerizmust: a Vatikán az amerikai imperialisták rendelkezésére bocsátotta kémügynökségét. A bukaresti apostoli nunciaturára külön futárok érkeztek, akik a román hadsereg alakulataira, a gyárak helyzetére, a Bánát politikai életére s egyebekre vonatkozó kímjolóntéseket továbbították.

Az amerikai imperialistákat fölöttébb nyugtalantították azok a sikerek, melyeket a román nép a demokratikus rendszer megerősítéséért vívott harcban elért. Ezért elhatározták, hogy közvetlen ellenzrívésük alá helyezik az apostoli nunciaturán lévő kémközpontot. E célból pápai nunciust minőségben Romániába küldték Gerald O'Hara püspököt, a megrögzött amerikai kém. O'Hara és legközelebbi munkatársai — Del Mestri és Kirr — vezetésével, az apostoli nunciaturát az imperia-

A Vatikán ügynökei — visszaélve a hívők vallásos érzelmeivel és ellenséges, népellenes cselekedetekre bujtogató O'Hara nuncius közvetlen vezetésével durva vallási érzédelgést szerveztek; azt híresztelték, hogy „a szüzanya fölkelése szőlítja fel őket“. Ioan Suciu görögkatolikus püspök — aki azt a feladatot kapta, hogy rendezze meg a „csodát“ — erre a célra egy elmebeteg apácát használt fel, akit nem volt nehéz meggyőzni arról, hogy a „szüzanya“ őt bizta meg a lakosságának lázadásra való felszólításával.

Az apostoli nunciatura képviselői bökényen pénzelték a terrorista bandákat: Clement Garti lelkész útján, „Santa Croce“ konspiratív jelszó alatt, hatalmas pénzeszegeket küldözgettek a kártevőknek. A papi reverendába öltözött kémek „vallásos tevékenységéhez“ kell még számítani a fekete piacon üzött dollárspekulációra is.

A per során újból lelepleződött, milyen aljas szerepet játszik az amerikai imperializmust kiszolgáló Titokklick. Petre Topa vádlott kijelentette, hogy Manzone, professor, olasz kém beszélt neki a Tito és az amerikai lakaj Storza olasz külügyminiszter titkos találkozásáról, amely egy gőzhajón, az Adria-tengeren történt. E találkozó során a jugoszláv nép hőhéra hozzájárult Triszt Szabad területnek olasz kézre adásához, cserébe azért a „jogért“, hogy elfoglalja Albániát és megosztózzék rajta a görög monarcho-fasisztákkal.

Mindez nemcsak a Vatikán romániai tevékenységére jellemző, mint a vádlott Pacha püspök vallotta, egyes katolikus püspökök „tájékoztató tevékenységet folytattak és folytatnak ma is a Vatikán javára“ más országokban is. A Vatikán a kémkedés és a provokációk világszervezetévé, az új háborúra gyújtogatók eszköztárává vált.

A Vatikán nyíltan folytatja sötét üzemeltetést a tőkés országokban, amelyeknek kormányai az amerikai imperialisták alárendeltjei. Ebben a katolikus pártok segítségével vezet igénybe, amelyeket a nép taláiban „amerikai pártok“nak nevezett el. De Gasperi Keresztény-demokrata Pártja Olaszországban, a Bidault vezetés alatt álló „Népi Köztársasági Mozgalom“ (MRP) és a fasiszta De Gaulle ugynevezett „Francia Népi Tömörülés“ (RPF) Franciaország-

ban, Adenauer „Keresztény-Demokrata Unió“-ja Nyugat-Németországban: a jobboldali szociáldemokratákkal együtt az amerikai milliárdosok fészke az országok faszálásában, vagyis abban, hogy ezeket az országokat amerikai gyarmatra, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni agresszív felvonulási területévé változtassák.

Hála az államhatalmi szervek és a román dolgozók éberségének: országunkban lerántották a leplet a Vatikán bűnös üzeméről. A per során feltárt tények mély felháborodást keltettek a tömegekben. A Román Népköztársaság polgárai — akik között nem kis számban voltak papok és hívő katolikusok — számos gyűlésen, a lapok szerkesztőségébe küldött levelekben követelték, hogy a legszigorúbb büntetéssel sújtsák az imperializmus fizetett ügynökeit. A katonai törvényszék szigorú, de igazságos ítélettel a román nép megelégedéssel fogadta. Ez az ítélet újból igazolta, hogy a népi demokratikus állam törvényei, — amelyek széleskörű jogokat és demokratikus szabadságot biztosítanak a dolgozóknak —, könyörtelenül lesújtanak a nép ellenségeire. A per ugyanakkor komoly figyelemztető volt azok felé, akik továbbra is a kémkedés és árulás útján próbálnak haladni.

Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs, a Román Munkáspárt főtitkára, nemrégiben cikket írt: „A népek forradalmi ébersége a szociálistáktól folytatott küzdelemben“ címmel. E cikkben megállapította, hogy azok a perek, amelyeket a népi demokratikus országokban a nép ellenségei ellen folytattak leleplezik ezek aljas módszereit és azt a környezetet, ahonnan ügynökeiket toborozzák. Gheorghiu-Dej elvtárs a továbbiakban hangsúlyozta: „a kommunistákat és a dolgozó népet olyan szellemben kell nevelni, hogy körülhatárolni harcoljanak az ellenség mindennemű ocsészó-vénye ellen. Tegyenek meg minden szervezeti és politikai intézkedést az ellenség akcióinak megakadályozására.“

A román dolgozók, akik egyre fokozzák forradalmi éberségüket, szilárdan el vannak szánva, hogy továbbra is könyörtelenül folytatják harcukat az imperialisták ügynökei ellen, akik a nép forradalmi vívmányainak megsemmisítésére törek. A román nép tudja, hogy ezzel a szocializmus alapjainak építését védelmező országában, a béke és a demokrácia táborát erősíti, amelynek élén a nagy Szovjetunió halad.

* Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért“ című lap 1951. október 7-iki számában.

A gerendi kollektivisták a hiányosságok felszámolásával tovább gyarapíthatják gazdaságukat

Pártunk tanításai szerint, a boldog szovjet kolhozparasztok példáján a Torda-rajoni Gerend község szegény- és középparaszti-jai 1950 tavaszán megtalálták a helyes utat: kollektív gazdaságot alakítottak. Azóta a kollektivisták életkörülménye állandóan javul, a gazdaság erősödik. Hatvan tag helyett ma már 70 családra bővült a kollektivisták száma, 272 hektár területet művelnek. A

UJABB EREDMÉNYEK A KOLLEKTIVISTÁK BOLDOG ÉLETEÉRT

A kezdeti eredmény fokozott harcra buzdította a gerendi kollektivistákat. Az év elején állandó brigádokat létesítettek. A mezőn két, míg a kertészetben egy brigád tevékenykedett. Az aratás idején a kertész munkacsoport is a mezőn dolgozott. Közös gyűjtötték be a termést, egy évi munkájuk gyümölcsét. Napokig bugott a gép

A GERENDI MAGYAR KOLLEKTIVISTÁK VESSENEK VÉGET NACIONALISTA ELZÁRKOZÁSUKNAK

A Román Munkáspárti Központi Vezetőségének határozata a kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulásokkal kapcsolatban arra tanít, hogy különös figyelmet kell fordítani a kollektív gazdaságok megerősítésének kérdéseire. A határozat világosan leszögezi: „Az állandó brigád minden kollektív gazdaságban a munka megszervezésének központi lépcsője kell legyen. Ezen a téren sürgős tennivaló van a gerendi kollektív gazdaságban. A határozatban megemlíti a brigádok összetételét s bekapcsolni minden tagot a munkába.

Kétségtelen, hogy a gerendi kollektív gazdaság sokat fejlődött. A munka megszervezése terén azonban számos hiányosság mutatkozik. Miben áll ez? Elsősorban hiba az, hogy a vezetőség megengedte külön román és magyar brigád létesítését. A két brigád az aratás idején versenyt szervezett, hogy a buzát idejében betakaríthatassák. A versenyek

volt Bánffy-kastély mellé — amely a kollektív gazdaság székháza — új épületeket: korszerű istállót, sertésólat, szerzőraktárt építettek. A kollektív gazdaság tagjai Pártunk határozata nyomán, erőteljes harcot vívtak a különböző termelési ágak kifejlesztéséért. Sertéshizlaldát, méhészetet, kertészetet, stb. létesítettek. Így a kollektivistáknak az első évben 2 millió lej jövedelmük volt.

A kollektív gazdaság szerűjén. Olyan természetű volt, amelyhez hasonlókat sehol nem láttak a gerendi dolgozók. A gépekkel művelt földről közel 20 vagon buzát csépeleik. „Van mit a tejbe aprítani” — ujságoták nagy örömmel a kollektivisták. Az ötvenszázalékos előlegosztáson Mezei Ferenc 20, Décsi János 18, Hóka Viktor 19 mázsa buzát kapott.

menetel azonban a kollektív gazdaság vezetősége nem ellenőrizte. Bugnariu Constantin elnök csupán hébe-hóba szaladt ki az aratókhoz és akkor is felületesen nézte a munka menetét. Ebből az következett, hogy a két brigád között egészségtelen versenyszellem alakult ki. A magyar brigád felelőse nem vette idejében észre, hogy egyes brigádtagok kapcsolatot tartanak Német Samu pipirigán, Neamt Timofei és más kulákokkal. Décsi János kollektivistája például kaszálni volt Német Samu pipirigán kuláknál. A kuláknak sikerült véghezvinnie aljas tervét. Rábeszélte a magyar kollektivistákat, hogy csak ott arassanak, ahol nincsen ledőlve a gabona. A magyarok hajlottak a kulák kártevő sugalmazására. Reggel korán mentek ki a mezőre, s ott kezdték a munkát, ahol a buza lábon állt. A reggel öt órakor érkező román brigádnak dőltes gabonát kellett aratnia s így nem tudta, de nem is tud-

hatta olyan mértékben túlszárnyalni a normát, mint a magyarok. Mi következett ebből? A válasz egyszerű. Helytelen versenyszellem, sőt mi több, egészségtelen vita, veszekedés alakult ki. A románok jogosan nehezteltek, hogy miért nem aratnak döltes buzában a magyarok is. A magyarok pedig perlekedtek a román kollektivistákkal a lassu munkáért. Ezt eredményezte a kulák tanácsa. A magyarok kezdték elszigetelődni, minden mezei munkát külön végeztek. Vajjon helyese-e a magyar brigád részéről ez a magatartás? Nem! Az elszigetelődés azt eredményezte, hogy 40 hektáron a kukorica még nincs leszedve. A burgonyát pedig négy hektár területéről nem ásták ki. Ezenkívül még más mezőgazdasági munka is befejezetlenül áll, amit a brigád elvtársai együttműködésével s az összes tagok bevonásával el lehetett volna végezni. A kollektív gazdaság magyar tagjainak érellyes kézzel kell számolniuk a soraikban jelentkező nemzeti elszigetelődést.

*

Pártunk Központi Vezetősége határozatának szellemében Gerenden fokozott harcot kell indítani a kollektív gazdaság gazdasági-szervezői megerősítéséért. A kollektív gazdaság vezetőségének politikailag levelnie kell a tarokat, hogy azok jóvátegyék eddigi hibáikat. A magyar kollektivistáknak — úgy mint az elmúlt évben — a kollektív gazdaság román tagjaival vállvetve kell dolgozniuk, mert ellenkező esetben nem tudják idejében befejezni az őszi vetési munkát. Harcoljanak keményebben a kulák-mesterekedések ellen. Ebben a néptanács is segítsen a kollektivisták segítségére. A kulák-tanács — amint bebizonyosodott — a természetakarítás menetét, a kollektív gazdaság gazdasági szervezési megerősödését, a tagok életkörülményeinek további javulását gátolja.

Az alsózsuki Kísérleti Állattenyésztési Intézet dolgozói sikerrel alkalmazzák a szovjet módszereket

Ötéves tervünk nagyszerű előirányzatai állatállományunk mennyiségi és minőségi feljavítását is biztosítják. A szilárd takarmányalap megteremtése, a növendékállatok észszerű felnevelése és a korszerű állattenyésztési intézkedések lehetővé teszik a közösségi állattenyésztés megteremtését és széles alapokra helyezését hazánkban.

A közösségi állattenyésztés fejlesztésének főfeladata: a termelőképesség fokozása. Szocialista mezőgazdasági szektorunkban ezen a téren csakis úgy érhetünk el az eddigieknél is magasabb eredményeket, ha állattenyésztőink nagymértékben felhasználják a kiváló szovjet állattenyésztők tapasztalatait és alkalmazzák a szovjet takarmányozási, nevelési és nemesítési módszereket. A szovjet állattenyésztők nemcsak azt mutatták meg, hogy az élettani tényezők — amelyek hatására létrejöttek az egyes állatfajták — befolyásolhatók a termelőképesség érdekében, de megmutatták a befolyásolhatóság módját és útját is.

Stejman és Szaumjan, a világszeret hűres Kosztromai szarvasmarhaterenyésztői bebizonyították, hogy a micsurini biológia az állattenyésztés terén is nagyszerű fejlődési távlatokat nyitott. Elért eredmények igazolják, hogy a szerzett tulajdonságok öröklődnek és ezeket a tulajdonságokat tovább lehet fejleszteni. Ennek megfelelően a fajtajavításnak fontos feltétele az állomány, a környezeti viszonyaink közötti tenyésztésre legmegfelelőbb fajta kiválasztása és a magas termelőképességű állatok utódainak gondos felnevelése. A termelőképesség emelésének biztos sikere az állatok természetes takarmányozásától és hozzáértő gond-

zásától, valamint az intenzív és szakszerű fejeltől függ.

Ezt az utat és módot követik egyre eredményesebben állami és kollektív gazdaságaink az állattenyésztés fejlesztése, a termelőképesség fokozása érdekében. Ezen a téren igen szép tevékenységet találnak például az alsózsuki Kísérleti Állattenyésztési Intézet szarvasmarhaterenyésztő telepén.

A szarvasmarhaterenyésztő telep dolgozói látogatásunkkor éppen szokásos esti munkájukat végezték. A teheneket már megettették, megittatták. Gondosan kicserélték az almot. Telepre hordták a trágyát. Az istállót takarították éppen. Szorgalmas kezek sepertek. Dávid Silvan szarvasmarhanevelő mester segített a munkában: öntözött. Az istálló körzetét is meglocsolta. Így védik az állatokat a szennytől, portól. Az istállóban példás a tisztaság és csend honol. Az állatokra nem kiabálnak, nem lökdösik őket. A telep dolgozói a szovjet állattenyésztők példái szerint cselekszenek. Tudják, hogy a „tisztaság fél egészség”, ha pedig a teheneket állandóan zaklatják és nem biztosítanak számukra nyugodt étkezési és pihenési lehetőséget, akkor az állatok tejlöképességüket nem fejlik ki teljes mértékben.

A szarvasmarhaterenyésztő telep dolgozói nagy gondot fordítanak a fejés minőségére is. Dávid János és Costea Ambrozio fejtők a legtekélyesebb munkát végzik. A szovjet módszer segítségével fejési tervüket jelentős mértékben, rendszeresen túlhaladják. Munkájukban gondosan ügyelnek arra, hogy a tőgyet minden alkalommal teljesen kifejjék. Tudják, hogy a ki nem fejt tej — különösen —

tőgy-gyulladás, a tejtermelési folyamatban zavart okozhat. A fejtők a Szovjetunióban jól bevált fejési eljárást, a tőgymasszázsát is alkalmazzák.

Az alsózsuki Kísérleti Állattenyésztési Intézet szarvasmarhaterenyésztő telepén nagy gondal választják ki a tenyészanyagot. Ennek megfelelően körültekintéssel nevelik a növendékállatokat. Nagy termelékenységű tehénzetet ugyanis csak úgy lehet létrehozni, ha a borjakat születésük pillanatától kezdve bőven tápláljuk. A borjakat mesterségesen nevelik, itatják. Az első öt nap alatt ötször, aztán tiznapos korukig négyszer, ettől kezdve pedig két hónapos korig naponta háromszor itatják teljes (3+2+3 liter) tejjel. Kéthónapos kortól hathónapos korig fele arányban kevert fölöszt- és teljes tejet adnak, úgy, hogy ebben az időközben minden borjú 1000 liter teljes tejet és 1300—1400 liter fölösztö tejet kapjon. A borjakat már az első hónapban rászoktatják a szénára s a 21. naptól kezdve borsó- és zabjára keverékre is. A borjaknak eme bő táplálása azt eredményezi, hogy a feirelt tehének az elfogyasztott tejet már az első tejlési időszak alatt bőven megterítik.

Szocialista mezőgazdasági szektorunk az állattenyésztés terén is igen szép eredményeket ért el a tervezdálkodás során, a magánszektortól szemben. Eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy az élenjáró szovjet módszerek bevezetésével — a micsurini biológia alapján — ma már tudatosan irányíthatjuk az állattenyésztést.

Csalányi Antal

Az állami kereskedelmi vállalatok és termelőszövetkezetek dolgozóinak munkavállalásáról számolnak be levelezőink

Tartományunk állami kereskedelmi vállalatának és termelőszövetkezetének dolgozói örömmel kapcsolódnak be a November 7. tiszteletére folyó országos versenymozgalmába:

A DENTOCOOP SZÖVETKEZET tagjai ünnepi műszakot szerveznek November 7. tiszteletére és az évi tervet 10 és fél hónap alatt elvégzik. Az 1. és 2-es osztályon bevezetik a Nina Nazarova módszerét és az idősebb munkások vállalják a fiatalabb szakmunkásoknak munkahelyen való kiképzését. Az igazgatótanács ígéretet tett arra, hogy November 7-ig minden dolgozó új törülközőt, munkaköpenyt és tornacipőt kap. Kulturális téren új kultúracsoporthat alakítanak. Sztójka Albert az országban elsőnek készít vipla-forasztót, amivel évi 187 ezer lejes megtakarítást ér el a szövetkezet.

Stern László

A DRUMUL NOU szabóipari szövetkezet vezetősége egyik legfontosabb feladatát azt tüzte ki, hogy megerősíti a szövetkezet megbízottságának munkáját. A dolgozók pedig vállalták, hogy az októberi tervet 105 százalékban teljesítik. Sapka- és gyermekruhakészítő osztályt létesítenek. November 7-ig és újrendezik a kirakatokat. A megtakarított anyagból a koreai gyermekek számára gyermekruhákat készítenek. A falljuság-kollektíva vállalta, hogy a falljuság-cikkeket kéthetenként pontosan cserélik.

Bartalits István

A SZAMOSUJVÁRI ÉPÍTŐSZÖVETKEZET tagjai termelési érdeklételre gyűltek össze, hogy kifejezésre juttassák azt a lelkesedést, amellyel November 7-re készülnek. A szövetkezet elnöke kérte a tagok segítségét, hogy az évi tervet 11 hónap alatt befejezhessék. Az egyéni vállalkók közül Voloznyai Sándor arra tett ígéretet,

hogy a rajonban vállalt iskola és lakásfestéseket november 7-ig befejezi. Balázs Rudolf azt vállalta, hogy önkéntes munkával két November 7-i disztáblát készít a városi néptanács számára.

Balogh Mihály

AZ ALIMENTARA állami kereskedelmi vállalat munkakollektívájában levélben tett ígéretet Pártunk szerettét főtítkáranak, Gheorghiu Gheorghiu-Dej elvtársnak, hogy igyekszik hűen követni a szovjet állami kereskedelmi dolgozók példáját. Ennek érdekében szabadidejükben behatóbban tanulmányozzák a szovjet állami kereskedelmi dolgozók munkamódszereit. Vállalták továbbá, hogy a helyi erőforrások felhasználására vonatkozó évi tervelőirányzatukat 110 százalékban elvégzik. Forgóalapluk forgási sebességének meggyorsításával az előirányzott forgótőkéből 1 millió lejt visszatérítenek népgazdaságunknak. A költségek csökkentésével November 7-ig 1.500.000 lejt értékű megtakarítást érnek el.

Parajdi József

A BÄNFYHUNYADI HORDÓÜZEM munkácsi örömmel fogadták el a kolozsvári „Libertatea” butorgyár dolgozóinak versenykihívását. A hordóüzem munkakollektívájára versenyválaszban ígéretet tett, arra hogy a kihívás napjától kezdve a heti tervet 20 százalékkal túlszárnyalják és a minőséget 15 százalékkal megjavítják. A gépek gondozására nagyobb figyelmet szentelnek, mint eddig. Két százalékkal csökkentik a selejtet és 5 százalékos anyagmegtakarítást érnek el November 7-ig. Az üzemi bizottság ígerte, hogy mindent megtesz a munkafegyelm megjavításáért. Ennek érdekében minimálra csökkentik az igazolatlan hiányzások és késések számát.

A hordóüzem levelező-kollektívája

Kolozsvári dolgozók néprádiót vásárolnak

A Szabadság-téri 10. számú „Fierul” fióklüzletben estefelé nagy forgalom van. Üzemi munkások és munkások iskolás leányok és tisztviselők igyekeznek be az üzletbe, hogy részletfizetésre néprádiót vásároljanak. Az érkezőt kellemes zene fogadja a boltban. De ahogyan egyre többen gyűlnek be, a zene mindinkább eltompul a vásárlók érdeklődő, kíváncsiságú zajában.

A dolgozók bő választékből vásárolhatnak. Jöminőségű néprádiók sorakoznak a polcokon. Az elárúsítók, mielőtt a vevők elé tennék, alaposan átvizsgálják a készülékeket. A vevők nagy kíváncsisággal nyulnak a rádiók után. Egyikük zenére kapcsolhatja a rádiót, másik hirtelen hallgat.

— Jó szórakozás lesz ez télire — mondja örvendezve a mellette álló egy fiatal munkás. — Már néhány éve vágyódom erre s most végre megvehetem. Munka után felüldülést jelent majd számomra a rádió.

A fiatal munkás neve: Zágoni Magda. A „Herbák János” műveknél dolgozik s szorgalmas munkával elérte azt, hogy saját keresetéből rádiót, népbutort,

háztartási felszereléseket vásároljon magának. Zágoni Magda elhatározta, hogy férjhez megy. Az eddiginél is takarékosabban osztja be fizetését. Így az elmúlt hetekben a „Comlemn”-ből butort, a „Fierul”-ból edényeket és a „Clujul”-ból ágyneműnek valót vásárolt.

Az ifjumuláskor, miután meggyőződött arról, hogy a rádió kifogástalan — elintézte a részletfizetéshez szükséges hivatalos formákat — s mosolygó arccal, elégedetten kísértett az üzletből.

Zágoni Magda a 32-ik rádiót vitte ki ezen a napon a „Fierul” 10. számú fióklüzletéből. Utána es elötte még sok más és hozzá hasonló dolgozó hagyta el az üzletet, akik szívük mélyén ott érezték népi demokratikus rendszerünk nagy vívmányainak eredményét: a dolgozók jobb, boldogabb életét.

Szeptemberben a „Fierul” állami kereskedelmi vállalat 10. számú fióklüzletéből 350 dolgozó vásárolt részletre néprádiót. A 350 vásárló egyenként győződött meg arról, hogy a Párt ígéretét, az öt-éves tervben lefektetett 80 százalékos életszínvonal-emelkedés mindinkább valósággá válik.

T. K.

Torda-rajoni községi néptanácsai az iskolák jó működése érdekében

TORDA. — (Tudósítónktól.) Pártunk Központi Vezetőségének és a minisztertanácsnak a tanügyi káderek élet- és munkakörülményei megjavításáról hozott határozata igen jó hatással volt a Torda-rajoni iskolák és tanintézetek tagok tevékenységére. Az iskolahelyiségeket az egész rajonban idejében kijavították, krakaritották s a leg jobb helyen a néptanácsok gondoskodtak a tüzfűrésről is. Ezen a téren különös díszesetet érdemelnek Aranyosgyéres, Várjalo és Tur község néptanácsai. Viszont Nagyeadny, Mikes, Jára és Seeliste községek néptanácsai elhanyagolták a feladatukat.

Aranyosgyéres és Ród községek néptanácsa felvilágosító tevékenység-

gével elérte, hogy a községek lakói önként hozzájárultak az iskolahelyiségek kibővítéséhez. Süttmeg néptanácsa 500 ezer lejtel segíti el az épülőfélben lévő iskola befejezését. Az aranyosgyéresi és szentmihályfalvi néptanácsok vállalták, hogy az új tanév kezdetén bevezetik az iskolákba a földgázt és a villanyt. Az iskoláztatás fejlesztését segíti elő az is, hogy ebben az évben 17 második ciklusú iskola nyílt és a növendékek száma 500-al szaporodott. Lényegesen fejlődött jelent az is, hogy egyben nagyszámú megszűnt a tankönyvhiány, valamint az, hogy a rajoni és a helyi néptanácsok jóval több gondot fordítanak a tanintézetek tagok életkörülményeire.

Nemes Miklós

Zenei életünk kérdései

(A ROMÁN ZENE HETE KOLOZSVÁRI RENDEZVÉNYEIRŐL)

A Román Zene Hete zenei életünk egy sereg problémáját vetette fel, az érlelődés előterébe állította a zene kérdéseit. A nemrégiben lezajlott hét zeneszerzőink komoly fejlődésének bizonyítékaként volt. Meg lehetett állapítani, hogy zeneszerzőink túlnyomó többsége tanult a szovjet szerzőktől és megértette, hogy zeneművésztünknek is a dolgozó nép ügyét kell szolgálnia.

A szocialista realista zeneművészet kiteljesülésének útja a klasszikus hagyományok meghaladásán és a népdal-feldolgozás kinészeinek művészi feldolgozásán át vezet, a mint azt A. A. Zsdánov a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Vezetőségének 1948-i ülésén világosan leszögezte. A népnek alkotó zeneszerző azonban nemcsak arra törekszik, hogy alkotásaiban kifejezze új valóságunkat, hanem állandó harcot folytat a burzsoá zenei formalizmus ellen.

A Román Zenei Hét mérlege kétségtelenül sok sikerrel zárult Kolozsváron is. Az itteni három koncert keretében bemutatott művek bizonyították, hogy zeneszerzőink nagyrésze a dolgozó nép ügyét, a béke ügyét, a népek barátságának nagy ügyét kívánja szolgálni, magas művészi foku szerzeményeivel. E törekvés nehány valóban értékes műben valósult meg. Különös jelentősége van ennek éppen Kolozsváron, amely új zenekulturánk alakulásában jelentős helyet foglal el, ahol két állami opera, zenei főiskola és középiskola működik, ennek következtében nagyszámú hivatásos zenesz és muzsik dolgozik itt.

Amikor azonban rámutatunk a pozitív jelenségre, nem hallgathatjuk el, hogy a koncertek műsorán több olyan művet is bemutatnak, amelyek még feltűnően tükröznek formalista hatásokat és magukon viselik a burzsoá zeneszerzők öncélus-

gát, az „atonális“ zürzavarosságát.

Ilyen formalista hatások főleg az első hangverseny műsorán szerepelt művek némelyikében voltak élesen szembetűnők. Sigismund Toduta „Sonatinája“ például dallamszegénységével, kompozíciójának lazaságával, csaknem teljes egészében hangulati elemekre építettségével a polgári impresszionizmus hatását tükrözte. Hasonló hibában szenved Liviu Comes zongora-szonátája, amelynek előadott részletében teljesen hiányzott a tartalmi és formai egység. Eisikovits Mihály zongorára és hegedűre írt sonatinája szintén tükrözött impresszionista hatásokat, bár a kiváló szerző e művében is igen gazdag a folklor elem. Eisikovits Mihálynak a Petőfi és József Attila verseire komponált dalai viszont a szerző kivételes erejű alkotóképességét bizonyították. Egy fiatal zeneszerző, Junger Ervin „Rondo“ című szerzeménye bár értékes alkotás, de benne is érzékelhetők a formai különöklődés nyomai. Jodál Gábor „Rondója“ szintén impresszionista hatásokat tükröz, ami annál inkább feltűnő, mert a szerző, mint dalköltő és színműíró, már több értékes művet alkotott (például a Lermonov versére írt megkapóan szép dala), Iuliu Muresianu kvartettre írt román szvitje kétségtelenül a hangverseny kiemelkedő műsor-darabja volt. Nemes formában, a klasszikus zenei nyelvnek világosságával és magas művészi fokon tükrözte a román népi zene mély érzelmvilágát.

Az énekkari hangverseny és a szimfónikus művekből rendezett hangverseny darabjai jelezték a meghatározottabban, hogy zeneszerzőink lényegében megtalálták az utat a szocialista-realista alkotások felé. Ha e két hangversenyen előadott művek művészi érték és színvonal tekintetében el is térnek egymástól, törekvésükben dicséretreméltóan azonosak. Mind témájukban, mind formájukban

a dolgozó néphez szólnak, közvetlen, egyszerű zenei nyelven. A béke, a hősi építőmunka, a népek testvérisége nagyszerű érzését tolmácsolják, a nagy Sztálin korszakalkotó tetteit, Pártunkat foglalják nemes pátoztól áthatott zenei formába.

Andrescu-Skeletty béke-kórusa, Márkos Albertnek a Párt 30 éves küzdelméről szóló kórusdala, Eisikovits Mihály megragadó Sztálin-kántátája, T. Jarda Horeáról írott nagyszabású műve, Jodál Gábor Majakovszkij versére írt kórusa, egyes részletek ellenére is, értékes alkotások. Színes, megkapó alkotás Pop D. „A szoborsini dudás“ című műve. A fiatal Zoltán Aladár „Jelszavak fegyverével“ című, Horváth Imre versére írt kórusa biztató, tehetséges munka. Delli-Szabó Géza három magyar népdalfeldolgozása is sikert aratott.

A szimfónikus hangverseny műsorán szereplő művek közül S. Toduta vonószekarra írt versenyműve kiváló alkotás, ami azt bizonyítja, hogy a szerző a szimfónikus zene területén sikeresen küzd le a kamarazenei alkotásaiban még kísértő formalista hatásokat. Értékes, bár hibáktól nem teljesen mentes alkotások Muresian, Márkos A. és Jarda szimfónikus művei is.

A Román Zenei Hét keretében a kolozsvári zeneszerzők műveiből rendezett 8 hangverseny új zenei kultúránk erőteljességének egyik bizonyítéka volt. Ugyanakkor azonban feltárt olyan hibákat is, amelyeket zeneszerzőink csak úgy küzdhetnek le sikeresen, ha még elszántabban harcolnak a bomlasztó polgári zenei hatások ellen, ha az individualizmus, impresszionizmus és a formalizmus mindenféle fajtájának népellenes és művészetellenes befolyását teljes egészében leküzdik, ha még elmélyültebben tanulmányozzák a nagy klasszikusokat, a szovjet zenei alkotásokat és — ami szintén mellőzhetetlen — a marxizmus nagy klasszikusainak esztétikai és művészetelméleti tanításait.

SALAMON LASZLÓ

Színház - Mozi - Opera

ALLAMI MAGYAR OPERA:

Oktober 11-én, csütörtökön este 8 órákor évadnyitó bemutató: *Vörös Pipacs*.

Oktober 14-én, vasárnap délután 3 órákor: *Szabad szél*.

Oktober 16-án, kedden este 8 órákor: *Vörös Pipacs*.

MOZI

MUNKAS MOZGO: *Váry redm*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtti matiné.

NÉPMOZGO (POPULAR): *Berlin esete*. I. rész október 8-tól 9-ig, II. rész október 10-től 16-ig. Mindvégig magyarul beszélő film. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtti matiné.

„AUGUSZTUS 23“ (volt Uránia) MOZGO: *Hamupipőke*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Pénteken és vasárnap délelőtti 11 órákor matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGO: *Alarcosbál*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtti 11 órákor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: *A mi falunkban*. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órákor. Vasárnap délelőtti 11 órákor matiné.

HALADÁS MOZGO (volt Capitol): *A mi falunkban*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtti 11 órákor matiné.

UJ IDŐK MOZGO: *Hivadó*. *A pionirok palotája* (román felirattal). *A Duna-Fekete-tengeri csatarna*. (Román film).

A TARS REPULÓJARAI FELI MENETRENDJE

Kolozsvár—Bukarest között naponként három járatot állított be:

Kolozsvár—Bukarest vonalon indul 11.30 órákor, érkezik 13.00 órákor

Kolozsvár—Szeben—Bukarest vonalon indul 12.30, érkezik 14.20 órákor

Kolozsvár—Marosvásárhely—Bukarest vonalon indul 12.50, érkezik 14.50 órákor

Kolozsvár—Nagybánya vonalon indul 9.50 órákor, érkezik 10.30 órákor

Kolozsvár—Szatmár vonalon indul 10.45 órákor, érkezik 11.20 órákor

A TARS ügynökségnél kapható az 1951 október 8-án megjelent repülőmenetrend és menetdíj-árjegyzék

Közlemények

VARHATO IDŐTÁRSAS. *Felháttvonulások, keleten és délen újabb esővel, Mérsékelt, időnként kissé élénkibb északkeleti-keleti szél. A hideg idő tovább tart. Kolozsváron kedden hajnalban 2 fok, délelőtt 9 fok volt, a légnyomás 773 mm., alig változik.*

* HALALOZÁS. Fájdalommal tudatjuk, hogy Balogh József nyugodt, a jó élettárs, felejtethetetlen édesapja 78 éves korában elhunyt. Temetése október 10-én, szerdán délután 5 órákor lesz a házsongárdi temető nagykápolnájából.

Apróhirdetés

SÜRGŐSEN eladó antik íróasztal, komód, vitrin, liliputi szalongoárnyékoló, művészi olajfestmények, aranyozott antik csillár, nagy szalontükrök. Ciura-utca 2, emelet, bejárat Május 1-utcaból, délután 2-4 között.

MINDEN FÉRGET.

egeret, patkányt végleg kiirt a „December 30“ Szövetkezet fertőtlenítő osztálya. Külön gázkamra butorárgyakkal. Mihai Viteazul-tér 20. Telefon: 36-99.

S P O R T

NYOLC NŐI ÉS FÉRFI RÖPLABDA CSAPAT RÉSZVÉTELEVEL RENDEZIK MEG KOLOZSVÁRON A „FALVAK KUPÁJA“ TARTOMÁNYI DÖNTŐJÉT

KOLOZSVAR. — A Román-Szovjet Barátság Hónapjának keretében, a napokban rendezték meg Bukarestben a „Falvak Kupája“ atlétika, kézilabda, méta (oina) és labdarúgó döntőjét, amelyen Népköztársaságunk legjobb földműves sportolói vettek részt az egyes tartományokból.

A röplabdabajnokságok döntőjét csak későbbi időpontban rendezik meg. Szombaton és vasárnap Kolozsváron kerülnek megrendezésre a „Falvak Kupája“ tartományi röplabda döntőinek küzdelmei, amelyen 8 női és 8 férfi csapat vesz részt, az egyes rajonokból. Az eddigi tervek szerint a tartományi Testnevelési és Sportbizottság szép időjárás esetén a Lokomotiva Vörös Hadsereg-utja 5 szám alatti pályáján, míg kedvezőtlen időjárás esetén az egyes tornatermekben rendezik meg a fenti döntő küzdelmeit.

A „KÖSZÖNTSÜK NOVEMBER 7-ÉT“ MEZEI FUTÓVERSENY ELSŐ FORDULÓJÁBAN KÖZEL 5000 KÖZÉPISKOLÁS DIÁK VETT RÉSZT

KOLOZSVAR. — Az egyes sportkollektívához tartozó územek dolgozói nagy lelkesedéssel vesznek részt a „Köszöntsük November 7-ét“ mezei futóverseny próbáiban. Ugyancsak nagy számban indultak ezen a versenyen a középiskolák tanulói is. Az eddig beérkezett jelentések szerint 29 iskola közel 5000 tanulója vett részt a verseny első fordulójában.

A „Köszöntsük November 7-ét“ mezei futóverseny második szakaszát vasárnap délelőtti 10 órákor a „Victor Babes“ egyetemi stadionban rendezik meg. Az ifjúsági lányok részére 600, a fiúk részére 1500, a női versenyzők részére 1000, míg a férfiak részére 5000 méteres távon. Ezen a versenyen minden sportkollektíva és minden iskola ötös, illetve a női csapatokban négyes csapattal vehet részt.

A MAGYAR. NB. I.

eredményei: Bástya—Vasas 3:2. Kinizsi—Győri Vasas 3:2. Csepel—Petőfi 3:1. Dorog—Szegedi Honvéd 3:1. Diósgyőr—Salgótarján 0:0. Szombathely—Sortex 3:0. A budapesti Honvéd 3:2 arányban győzött Prágában a szófiai CDNP ellen a Hadsereg bajnokság döntőjében. Itt említjük meg, hogy a Magyar Népköztársaság labdarúgó válogatottja Henni, Kovács II., Börcsei, Lantos, Kovács I., Bozsik, Sándor, Kocsis, Palotás, Puskás, Czibor összecsalásban vasárnap Vitkovecban játszik a Csehszlovák Köztársaság ellen.

A HALADÁS

női és férfi vívói hármas győzelmet ért el a temesvári Tudomány ellen. A kolozsvári Haladás férfi törzses kardvívó csapata ma két győzelemmel 10:6 arányban, míg a női törzsvívó csapata 9:7 arányban győzött és ezzel megerősítette vezetőhelyét az elsőosztályú bajnokságban.

Világosság

Felolvas szerkesztő: LAZAR JÓZSEF Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35 Kládóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19-11.

Kolozsvár-tartományban a MNSz helyi szervezetei példát mutatnak a vetési terv teljesítésében

KOLOZSVAR. — A tervszerű munka és a kedvező időjárás következtében tartományunk területén javában folyik az őszi szántás-vetés. Pártunk Központi Vezetősége és a minisztériumok, az őszi mezőgazdasági munkálatokra vonatkozó határozata alapján a Kolozsvár-tartományi néptanács idejében hozzájárult a vetési terv elkészítéséhez és szétosztásához. A néptanácsok a tömegszervezetekkel karöltve a tervek kiosztását és a vetési munkálatok végrehajtását a RMP KV által meghatározott feladatok figyelembevételével irányítják.

Az őszi szántás-vetési munkálatok során az elmúlt évi tapasztalatok felhasználásával, dolgozó parasztságunk eredményes munkát végez. A néptanácsokkal karöltve a tömegszervezetek is bekapcsolódnak a mozgósító, felvilágosító munkába. Kolozsvár-tartományban a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinek vezető tagjai idejében mozgósították a tagokat a vetési munkálatok megkezdésére. Ezért Torda-rajonban a mezőgazdasági szerszámjavítást határidő előtt befejezték és megkezdték a vetési munkákat. Várfalva dolgozói el-

őnök javították meg az összes mezőgazdasági szerszámokat. A szántás és vetésben is élen járnak a rajonban. A vetőmagvak csiráztatása és tisztítása is csaknem minden faluban befejeződött. Jó mozgósító munkát végeztek ezen a téren Pálfi Károly, a MNSz várfalvai szervezetének elnöke. Pálfi Károly felvilágosító munkája nyomán 184 MNSz-tag 4 vagon vetőmagot tisztított meg. Várfalván 42, Torockón 32, Kövenden 62, Polyánban 47 százalékban végezték el az őszi vetést a MNSz-tagok. Szamosújvár-rajon Szentmárton falujában a MNSz-tagok 90 százalékban fejezték be az őszi vetést. Kis István MNSz-elnök szeptember 25-re, Kispulyonban pedig Lénárt György a helyi szervezet elnöke vállalásához híven szeptember 27-én fejezte be az őszi vetést. A dési rajonban Kackó, Kozár, Nagyilonda, Margita, Nyires falvak dolgozó földművesei járnak az élen a vetési munkálatokban. Ezekben a falvakban a néptanács együttműködik a tömegszervezetekkel és így a kollektív munka szellemében Pártunk határozatát megfelelő módon végrehajtják. Kolozsvár-rajon dolgozó földművesei ugyancsak a

Párt határozatának szellemében idejében biztosítják a jövő évi termést. Türe, Vajdakamarás, Mocs, Nagykapus, Kiskapus és más falvak dolgozói több, mint 50 százalékban elvégezték a vetési munkálatokat.

Az őszi vetési terv teljesítésében Enyed-rajon dolgozó földművesei lemaradtak. Ez abból származik, hogy a néptanács nem mozgósított idejében munkára. Hozzájárult azonban az is, hogy a mároscései GTÁ vezetősége elhanyagolta a traktorral való szántás megkezdését. Így Lapád, Bagon, Maroscesztve, Felvinc, Székelyföldvár és Kocsárd falvak dolgozói, akik szerződést kötöttek a GTÁ vezetőségével, nem tudják, hogy mikor végezhetik az őszi vetést.

A MNSz Kolozsvár-tartományi irodájának az őszi vetési munkák teljesítéséért hathatósabb segítséget kell nyújtania a néptanácsoknak. Az aktivisták és a helyi szervezetek vezetői tiszták házról-házra járva végezzék felvilágosító munkát. A MNSz-tagok mutassanak példát az őszi vetési munka megszervezésében, a jövő évi bőséges termés biztosításáért.

PÓTFELVÉTEL

A PEDAGÓGIAI FŐISKOLÁN

A Bolyai Tudományegyetem mellett működő pedagógiai iskola, természettudomány-kémia-földrajz szakán folyó hó 15-én reggel 8 órai kezdettel újabb felvételi vizsga kezdődik az üresen maradt helyek betöltése céljából.

Az érdekeltek kérésüket legkésőbb 14-én délig nyújtják be a főiskola dékáni hivatalába (Bástya-utca 15.). A már felvett, de még be nem iratkozott, vagy az előadásokon 14-ig nem jelentkezők felvétele 15-én már semmivé válik.

OLVASSUNK!

SZOVJET IRODALMI MŰVEK!

Fegyjn: Diadalmas esztendő.
Bubonov: A fehér nyírfa.
Popova N.: Az urall rutár.
Panfforov: Megindulnak a traktorok.

Jelagin: Virágzó föld.
Csakovszkij: Nálunk már reggel van.
Tuskan: A hegyek fla.

A MAGYAR NEPKÖZTARSASAG IROINAK MŰVEI!

Gergely Sándor: Dózsa György, I-II. kötet.
Illés Béla: Kárpát rapszódia.
Nagy Lajos: Farkas és bárány.

Karinty Ferenc: Utközben.
Krudj Gyula: A szabadság csillaga.
Barabás Tibor: Az első lecke.
Juhász: Apám.